

DBK-1601100102030800 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) (WEF-2016) Examination

June - 2022

Sanskrit

(Rupaka : Uttarram Charita)

(Common Paper for 2015 & 2016)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instruction :

कोईपक्ष ५ प्रश्नोंना जवाब लभो.

Write any five answers of questions.

- १ नीचेना श्लोकोनो अनुवाद करो : १४
- 1 Translate following verses : 14
- (१) अथेदं रक्षोभिः कनकहरिणच्छधमविधिना
तथा वृत्तं पापैव्यर्थयति यथा क्षालितमपि ।
जनस्थाने शून्ये विकलकरणैरायचरितै -
रपि ग्रावारोदित्थपि दलतिवज्रस्य हृदयम् ॥
- (२) निष्कूजस्तिमिताः क्वचित्क्वचिदपि प्रोच्चण्डसत्वस्वनाः
स्वेच्छासुप्तगभीरभोगभुजमश्वासप्रदीप्ताग्नयः ।
सीमानः प्रदरोदरेषु विलसत्स्वलपाम्भसो यास्वयं
तृष्यद्भिः प्रतिसूर्यकैरजगरस्वेदद्रवः पीयते ॥
- (३) स्पर्शः पुरा परिचितो नियतं स एव
सजीवनश्च मनसः परितोषणश्च ।
सतापजां सपदि यः परिहृत्य मूर्च्छा -
मानन्दनेन जडतां पुनरातनोति ॥
- (४) किसलयमिव मुग्धं बन्धनाद्विप्रलूनं
हृदयकुसुमशोषी दारुणो दीर्घशोकः ।
ग्लपयति परिपाण्डु क्षाममस्याः शरीरं
शरदिज इव धर्मः केतकीगर्भपत्रम् ॥

- २ नीयेना श्लोकोनो अनुवाद करो : १४
- 2 Translate following verses : 14
- (१) पश्चात्पुच्छं वहति विपुलं तच्च धूनोत्यजस्रं
दीर्घग्रीवः स भवति खुरास्तस्य चत्वार एव ।
शष्पाण्यत्ति प्रकिरति शकृत्पिण्डकानाम्रमात्रा -
न्किं व्याख्यातैर्ब्रजति स पुनर्दूरमेहयेहि यामः ॥
- (२) वृद्धास्ते न विचारणीयचरितास्तिष्ठना किं वर्ण्यते
सुन्दस्त्रीमथनेऽप्यकुष्ठयशसो लोके महान्तो हि ते ।
यानि त्रीण्यपराङ्गमुखान्यपि पदान्यासन्खरायोधने
येद्धा कौशलमिन्द्रसूनुनिधने तत्राप्यभिज्ञो जनः ॥
- (३) विना सीतादेव्या किमिव हि न दुःखं रघुपतेः
प्रियानाशे कृत्स्नं किल जगदरण्यं हि भवति ।
स च स्नेहस्तावानयमपि वियोगो निरवधिः
किमेव त्वं पृच्छस्यनधिमतरामायण इव ॥
- (४) घोरं लोके विततमयशो या च वहनौ विशुद्धि -
र्लङ्काद्विषे कथमिव जनस्तामिह श्रद्धातु ।
इक्ष्वाकूणां कुलधनमिदं यत्समाराधनीयः
कृत्स्नो लोकस्तदिह विषमे किं सः वत्स करोतु ॥
- ३ नीयेना पूर्वापर संदर्भो समझवो : १४
- 3 Explain reference to the context of following : 14
- (१) आर्यं गृष्टे, अप्यनामयमस्याः प्रजापालकस्य मातुः ।
(२) नैव खलु जानासि दैवमैक्ष्वाकं येनैवं वदति ।
(३) लोकोत्तराणां चेतांसि को हि विज्ञातुमर्हति ।
(४) कवासि देवि ! प्रसीद । न मामेवंविधं परित्यक्तुमर्हसि ।
- ४ नीयेना पूर्वापर संदर्भो समझवो : १४
- 4 Explain reference to the context of following : 14
- (१) यथा स्त्रीणां तथा वाचां साधुत्वे दुर्जनो जनः ।
(२) अथवा स्नेहश्च निमित्तसव्यपेक्ष इति विप्रतिषिद्धमेतत् ।
(३) शान्तम । अविलीना संवत्सर सहस्राणि भूयाः ।
(४) गुणाः पूजास्थानं गुणिषु न च लिङ्गं न च वयः ।
- ५ उत्तररामचरितना भूण दर्शावी कविभे करेला ईरझारो समझवो. १४
- 5 Introduce origin of उत्तररामचरितम् and changes done by poet. 14

६	उत्तररामचरितम्ने आधारे भवभूतिनी नाट्यकलानुं मूल्यांकन करो.	१४
6	Evaluate the dramatic art of भवभूति with reference to उत्तररामचरितम् ।	14
७	उत्तररामचरितमां रामनुं पात्रावेभन करो.	१४
7	Draw Character sketch of राम in उत्तररामचरितम्	14
८	एको रस करुण एव । उत्तररामचरितने ध्यानमां राभीने आ विधाननी सविस्तर थर्या करो.	१४
8	'एको रस करुण एव' - Discuss fully according to उत्तररामचरितम्	14
९	टूंकनोंध लभो :	१४
9	Write short notes : (१) उत्तररामचरितम् शीर्षकः । (२) गर्भाक दृश्य ।	14
१०	टूंकनोंध लभो :	१४
10	Write short notes : (१) भवभूतिनी कृतिओ. (1) Work of भवभूति (२) छायासीता प्रसङ्ग ।	14